

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość LIPÓWKI
1. Nazwa DOM DREWNIANY	2. Czas powstania I. 30. XX w.		
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym 1. Widok od płd.-zach. 2. Mapa z lokalizacją obiektu.		4. Adres/lokalizacja ul. Starówka 5 08-440 Lipówki Nr ewid. działki: 59 obręb: Lipówki Współrzędne geograficzne: N 51°57'29.5" E 21°33'37.2" 5. Przynależność administracyjna województwo mazowieckie powiat garwoliński gmina Pilawa 6. Formy ochrony	

Kalendarium:

- I. 30. XX w. – budowa drewnianego domu w zagrodzie nr 5 w Lipówkach;
- 2 poł. XX w. – remonty i naprawy bieżące.

Dom stanowi część zagrody nr 5, zlokalizowanej w luźnej zabudowie w centrum wsi, po zach. stronie ul. Starówka. Ustawiony jest kalenicowo do drogi. W tyle częściowo ogrodzonej posesji znajdują się budynki gospodarcze z 2 ćw. XX w. (murowana piwnica oraz obora).

Budynek drewniany, oszalowany (konstrukcja nierozpoznana – brak dostępu). Wzniesiony na planie prostokąta, jednokondygnacyjny, nakryty dachem dwuspadowym, krytym blachą ocynkowaną. Na osiach od wsch. i zach. usytuowane prostokątne, drewniane ganki o konstrukcji słupowej, kryte dwuspadowymi daszkami (pokrycie z blachy).

Elewacje o symetrycznej kompozycji. Elewacja frontowa (wsch.) i tylna (zach.) trójosiowe, na osi wejścia poprzedzone gankami. Elewacje boczne dwuosiowe; pośrodku szczytów umieszczone okienka doświetlające poddasze. Szalunek o mieszanym układzie; do wysokości otworów okiennych występuje deskowanie pionowe, powyżej – poziome; węgly są przysłonięte pionowymi deskami zdobionymi żłobieniami. Szczyty z ozdobnie wycinanymi wiatrownicami; podzielone na dwie poziome strefy: górna, trójkątna, jest odeskowana poziomo, dolna o kształcie trapezu – pionowo. Otwory okienne i drzwiowe o prostokątnym wykończeniu. Stolarka drewniana. Konstrukcja okien nierozpoznana (brak dostępu), część z nich jest wyposażona w dwuskrzydłowe okiennice ramowo-płycinowe, pozostałe są przysłonięte płytami wiórowymi. Drzwi dwuskrzydłowe, ramowo-płycinowe, pełne.

Drewniany dom przy ul. Starówka 5 w Lipówkach jest ważnym dokumentem kultury materialnej gminy Pilawa. Posiada wartość artystyczną, historyczną i naukową jako przykład tradycyjnej zabudowy wiejskiej Mazowsza z okresu międzywojennego. Stanowi również ważny element układu przestrzennego miejscowości, świadczący o jej pierwotnym kształcie.

Stan zachowania określa się w skali punktowej na 3 – dostateczny.

Budynek nieużytkowany, zagrożony degradacją. Wskazane jest określenie nowej funkcji i opracowanie programu prac remontowych.

mgr Iwona Bartnik
05.01.2024 r.

z up. MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

Zbigniew Pawlak
Starszy Inspektor ochrony zabytków
ds. zabytków nieruchomych i kontroli